

مشارکت مردمی و فرهنگ اقتصادی ایرانیان

گزارش ملی مشارکت مردمی و فرهنگ اقتصادی ایرانیان مبتنی بر جدیدترین داده‌های پژوهشی و پیمایشی در مرکز رصد فرهنگی کشور منتشر شده است.

مرکز رصد فرهنگی کشور: دو سوم مردم معتقدند دولت باید بر قیمت کالاها و دستمزد کارگران نظارت داشته باشد. گزارش ملی مشارکت مردمی و فرهنگ اقتصادی ایرانیان منتشر شد. محمد اصغری، مدیر مرکز رصد فرهنگی کشور با اعلام این خبر گفت: گزارش ملی مشارکت مردمی و فرهنگ اقتصادی ایرانیان مبتنی بر جدیدترین داده‌های پژوهشی و پیمایشی در مرکز رصد فرهنگی کشور منتشر شده است. وی افزود: در این گزارش جامع، نگرش ایرانیان به وضعیت رفاهی جامعه، درک طبقاتی، عدالت اقتصادی، کار و سرمایه‌گذاری، دولت و بازار، مالیات، حمایت از تولید داخلی، رفاه و تجمل، سرمایه‌گذاری خارجی، اعتماد و امید اقتصادی پرداخته شده است. مدیر مرکز رصد ادامه داد: این گزارش بر اساس جدیدترین داده‌های پیمایش‌های ملی و افکارسنجی‌های معتبر درباره مسائل اقتصادی تدوین شده و تلاش بر این بوده تا نگاهی روشن و قابل اتکاء از وضعیت نگرش‌های اقتصادی مردم ایران ارائه شود. محمد اصغری گفت: مهم‌ترین محورهای این گزارش ملی شامل مواردی همچون اهمیت کار و تلاش فردی در فرهنگ عمومی، ارزش کار تولیدی در فرهنگ ایرانیان، کاهش سوددهی کار تولیدی در نگرش عمومی، حمایت هنجاری از تولید داخلی، نگرش مثبت به مالیات و نگرش منفی به شیوه مالیات‌گیری، اهمیت اقتصاد دولتی در نگرش مردم، اعتماد و مشارکت اقتصادی و در نهایت تحلیل وضعیت امید اقتصادی ایرانیان است. مدیر مرکز رصد فرهنگی کشور خاطر نشان کرد: توجه به داده‌های نگرشی در حوزه اقتصادی می‌تواند ما را از دام کلیشه‌ها رها کند، به عنوان مثال با وجود کلیشه‌ای چون «تنبلی ایرانیان»، «دلال منشی ایرانیان» و امثال آن، اما داده‌ها نشانگر این است که کار و تلاش اقتصادی در فرهنگ عمومی ما ریشه دارد. گفته می‌شود که با کاهش ارزش تولید و کار مولد، افراد مایل‌اند که کمتر کار کنند و بیشتر پول در بیاورند، حال از راه‌های واسطه‌گری، سوداگری، خرید ارز و طلا و زمین، سفته‌بازی و ... اما داده‌ها نشان می‌دهند که فرهنگ عمومی هنوز هم به لحاظ اخلاقی از کار مولد و تلاش حمایت می‌کند. در یک پیمایش ملی در زمستان سال ۱۴۰۲ نیز اکثریت افراد معتقدند که برای کسب درآمد باید کار و تلاش کرد. اصغری ادامه داد: با وجود آنکه روحیه و هنجار کار تولیدی در فرهنگ عمومی قوی است اما داده‌های پیمایشی نشان می‌دهد تعداد زیادی از مردم معتقدند که پرسودترین فعالیت اقتصادی در ایران ابتدا دلالی و سپس تجارت از طریق واردات صادرات است. فعالیت تولیدی صنعتی از نظر فقط ۱۰ درصد از افراد پرسودترین فعالیت اقتصادی در ایران استاین پژوهشگر حوزه فرهنگ گفت: بین نگرش و عمل مردم در حوزه اقتصادی شکاف وجود دارد. مردم کار تولیدی و تلاش فردی را با اهمیت می‌دانند، اما در عمل انگیزه برای کار تولیدی و مشارکت واقعی اقتصادی پایین است. مردم به لحاظ هنجاری از کالای ایرانی و صنعت داخلی حمایت می‌کنند اما رفتار خریدشان بیشتر بر اساس کیفیت کالا و قدرت خریدشان است و اگر کالای ایرانی با کیفیت باشد آن را می‌خرند. در چنین شرایطی نقش دولت پررنگ می‌شود. داده‌های پیمایش‌های ملی نشانگر اهمیت زیاد نقش دولت در تنظیم و توسعه اقتصاد کشور در ذهنیت مردم است. بر اساس برخی نظرسنجی‌ها چیزی حدود ۸۰ درصد مردم با دخالت دولت در امور اقتصادی موافق‌اند و دیدگاه عمومی این است که دولت‌ها باید در زمینه‌سازی، نهادسازی و برنامه‌ریزی اقتصاد دخالت داشته باشند. وی گفت: داده‌های ملی ما نشان می‌دهد که بیش از دو سوم از مردم معتقدند دولت باید بر قیمت کالاها و دستمزد کارگران نظارت داشته باشد و به فقرا با یارانه هدفمند کمک کنند. همچنین بیش از نیمی از مردم بر این باورند که اداره کارخانه‌ها باید به دست دولت باشد. اصغری در نهایت افزود: توجه به داده‌های فرهنگی در حوزه اقتصاد می‌تواند به زمینه‌سازی برای تحقق منشور سال ۱۴۰۳ و پیشبرد مشارکت مردمی در تولید بیانجامد.